

nak hangja. A' kiegészítés közvetlenül e' kő felett kezdődik; úgy hogy W'. véleménye szerint nem lehet azt görögök' vagy romaiak' próbájának tekinteni a' memnonszobor' hangzó ereje' megújítására; hanem inkább tisztán az egyiptomi papok' találmányának, hogy e' csoda által a' babonás nép felett el-sőségekét fenntarthassák. —

TUDOMÁNYOS INTÉZETEK.

A' párizsi kir. intézet' (Institut) újdön alkotott osztálya: az erkölcsi és political tudományok' academiája, januar.' 4d. tartott ülésében lipcei prof. *Pölitzet*, és müncheni prof. *Schellinget* levelezőivé; *Brougham*, *Livingston* és *Ancillon* ministereket pedig külső társaivá (associés étrangers) nevezte.

A' francia academia, junius' 20d. Adrieux' helyébe Thiers urat választá meg tagul. Vetélkedője Nodier Károly volt.

Guizot urat a' felirások' és széptudományok' academiája (acad. des inscriptions et belles-lettres) tagul választá; Geofroy-St. Hilaire Izidórt a' tudományok' academiája (ac. des sciences).

A' közönséges statistikai társaság Franciaországban (société française de statistique universelle) nagy többséggel azt határozá mult évi májusi ülésében, hogy *asszonyok* is felvethetnek ezen túl a' tagok' számába, kik a' tudományok' terjedését vagy pártfogás, vagy munkálódásaik által előmozdíták. Ugyan is a' junius' 18d. tartott ülésben Leroy de Barces úr' tudósítására Salm Constantia herczegasszony, ki sok czím alatt érdemlett köz tiszteletet, első vala, ki — és pedig köz megegyezéssel — tagnak választatott.

JUTALMAK.

A' berlini kir. tud. academiának mathematicai osztálya 1836ra a' következő jutalomkérdést tette ki, mellynek a' maga részéről is terjesztésére a' magyar tudós társaságot felszólította. A' feleletek német, francia és deák nyelven fogadtatnak el; azért a' kérdés itt az utóbbikon közöltetik hazánk' illetett tudósaival.

„Inter tres Cometas, quorum revolutio circum solem repetitis observationibus determinata est, is praecipue, quem ple-

rique ex viro clarissimo BIELA denominamus, singulari cura persequendus est. Qui quum in singulis periodis, prae omnibus aliis corporibus caelestibus, orbitae Iovis et Terrae valde vicinus feratur, hi planetae et necesse est ut magnam in eius cursum vim exercent, et fieri potest ut ab ipso perturbationes patiantur haud negligendas. Prius annis 1782, 1794 evenisse videtur, cum magna differentia elementorum orbitae cometae ex observationibus anni 1772 deductorum, atque eorum, quae anno 1805 reperta sunt, hac ratione sine difficultate explicari possit.

Postquam anno 1826 cometa ad solem reversus observationibus nostris se praebuit, solus Clar. BARO DE DAMOISEAU, astronomus Parisiensis, perturbationes cometae per spatium annorum 1805 usque 1826 calculo subiecit, tanta approximatione, ut inde tempus, quo cometa rursum terrae conspicuus fieri possit, in mensem Novembrem anni 1832 determinatum sit. Desideratur tamen examen completum omnium quae exstant observationum.

Academia Berolinensis, ut ad disquisitionem hanc, inter astronomicas gravissimam, perficiendam excitaret,

„*Determinationem orbitae verae cometae huius, ex omnibus quae exstant observationibus, ne iis quidem quas hoc anno institutum iri speramus, exclusis,*“

certamini publico proponendam decrevit.

Desiderat Academia primum accuratam disquisitionem de fide et diligentia observationum hucusque institutarum, ita ut inde, quam illae exactae sint, constitui queat, atque errores quantum fieri potest minuantur. Praeterea singulae partes calculi perturbationum ita proponendae erunt, ut et analytica evolutio terminorum; quam auctor secutus sit, et quos terminos calculo numerali persequendos iudicaverit, inde eluceat, simulque quibus auxiliis usus sit ad errores calculi vel evitandos vel aperiendos. Post haec orbita cometae ita determinanda erit, ut ea omnibus observationibus, perturbationum respectu habito, quam maxime satisfaciat. Quodsi differentia inter theoriam et locos observatos tanta prodierit, ut eius causa erroribus observationum tribuenda esse non videatur, eae hypotheses in subsidium vocentur, quibus in aliis cometis usi sunt astronomi ad discrepantiam similem tollendam.“

A' felelő értekezések az academia' titoknokához 1836iki év' martiusa' elsejéig váratnak be, a' szokott jelmondatos levele' hozzátétele mellett. Az ötven aranynyi jutalom ugyan azon

évi, Leibnitz' emlékezetére tartandó küz gyűlésben fog kihirdettetni. —

— A' tudományok' párizsi kir. academiája, melly 1830-ban egy, *Boyer* († 1833. nov. 25.), *Larrey* és *Dupuytren* sebészekből álló választmányra azt bizá, hogy a' *Jacobsen* copenhágeni prépost által feltalált módszerét a' hólyagkövek' összemorzolásának vizsgálná meg: annak tekintetéből, hogy ezen találmány' czélirányos voltát a' tapasztalás bebizonyítá: az 1833. nov. 18ikai ülésében a' feltalálót egy 4000 francnyi becsü arany szelenczével jutalmazá meg.

N E K R O L O G.

Utrechtben (Ultrajectum) *Simons Ádám* egyetemi prof. f. é. januar' 6. meghalálozott. Hazájának mint költő 's mint történetvizsgáló egyiránt díszes tagja volt.

Januar' 12d. Deopmoreban (Angliában) Lord *Grenville* halt meg, az oxfordi egyetem' cancellarja, Pitt alatt a' külső ügyek' ministere; élte' 75d. évében.

Milanóban, *Aldini János* lovag 's Napoleon' királysága alatt az olasz-kir. academia' tagja, physical munkái 's mechanikai találmányai által nevezetessé lett férfi, januar' 17k. elhúnyt.

Folyó évi januarius' 21. Drezdában *Bronikowski Sándor* költő halálozott meg ötvenegy évü korában. Eredetére lengyel, hazára szász, szolgálataira porosz, majd francia 's végre lengyel katona. Konstantin nagyfejedelem miatt 1825ben elhagyá e' hazát 's Drezdában telepedett le, a' tudományoknak szentelvén napjait. Számos historiai románjait, mellyeket német nyelven írt, helyes kor- és characterfestés teszik becsessé minden szélességeik mellett is. Bennünket különösen „A' magyarok“ czimú, két részből álló historiai románja illet; de melly minden szépségei mellett is az erkölcsök' nem ismerhetése miatt, a' *historiai* román' czéljaitól elesik. Lengyelország' historiája (hasonlólag német nyelven) közepszerű.

Dacier úr, a' francia académiának három osztályban tagja, meghalt 1833 februarius' 5, éltének 9. évében.

A' németek' híres költője generalis báró *Salis János* Malansban (a' schweizi graubündeni megyében) élte' 72.d. évében elhúnyt. A' francia forradalom előtt Versaillesban a' fran-